

УДК 656.08

Тарасенко О. В.¹, Качанська Д. А.²

¹старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Т-311 НУ «Запорізька політехніка»

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ АВАРІЙНОСТІ З ПІШХОДАМИ НА ДОРОГАХ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Безпека дорожнього руху є однією з найважливіших соціальних проблем у будь-якій країні, адже вона безпосередньо впливає на життя і здоров'я людей. Особливо вразливими учасниками дорожнього руху є пішоходи, які часто стають жертвами дорожньо-транспортних пригод (ДТП) через відсутність належної інфраструктури, недостатню обізнаність або нехтування правилами як з боку водіїв, так і самих пішоходів.

В Україні питання безпеки пішоходів залишається хвилюючою проблемою, що загострюється в умовах низького рівня забезпечення дорожньої інфраструктури, поганого освітлення пішохідних переходів та низької культури поведінки на дорогах. Польща, маючи схожі кліматичні та культурні умови, демонструє вищі показники безпеки завдяки систематичним інвестиціям у розвиток дорожньої інфраструктури та посиленню контролю за дотриманням правил дорожнього руху.

Проведене дослідження спрямоване на порівняння стану аварійності за участю пішоходів у двох країнах – Польщі та Україні, з аналізом основних причин ДТП, правових аспектів і заходів, які впроваджуються для підвищення безпеки пішоходів.

Україна.

В Україні пішоходи є однією з найуразливіших категорій учасників дорожнього руху. За даними Патрульної поліції України, велика кількість аварій за участю пішоходів відбувається через нехтування правилами дорожнього руху як з боку водіїв, так і пішоходів. Часто причинами ДТП є перехід пішоходами дороги у невстановлених місцях, неуважність при переході дороги та ігнорування сигналів світлофорів. Аварії з пішоходами також є частими у темний час доби через недостатнє освітлення доріг, особливо в сільській місцевості. Статистичні дані за участю пішоходів наведені на рис.1 [1].

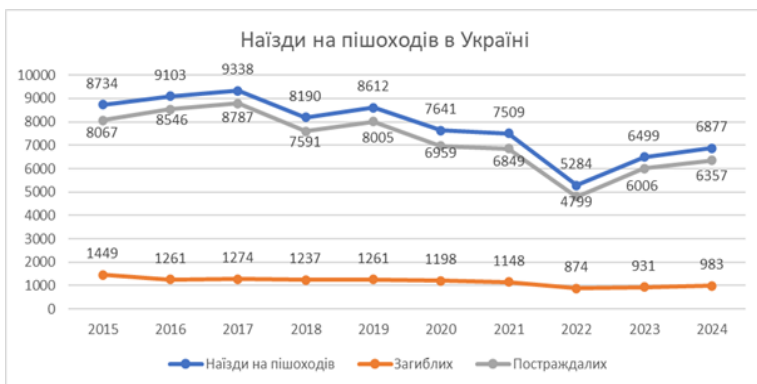

Рисунок 1 – Статистичні дані щодо наїздів на пішоходів на дорогах України

За 2024 рік сталося 6 877 інцидентів, у яких пішоходи або загинули, або отримали травми внаслідок ДТП. Цей показник відображає загальний рівень аварійності для пішоходів і підкреслює необхідність посилення заходів безпеки на дорогах. Пішоходи є однією з найбільш уразливих категорій учасників дорожнього руху, що підтверджує висока смертність у цих аваріях. 983 загиблих за рік внаслідок наїздів на пішоходів свідчить про небезпеку, яка залишається серйозною проблемою, особливо в умовах недостатньо обладнаних пішохідних зон або систематичного порушення правил дорожнього руху. Більшість ДТП за участю пішоходів призводять до травмувань. Травмовані особи можуть отримувати як легкі, так і важкі тілесні ушкодження. Статистичні дані вказують на високий рівень небезпеки для пішоходів на дорогах. Наїзди на пішоходів часто стають причиною значної кількості смертей і травм, що підкреслює необхідність поліпшення інфраструктури, освітленості пішохідних переходів, дотримання правил дорожнього руху та впровадження суворіших заходів контролю як для водіїв, так і для пішоходів.

Польща.

Польща має кращу статистику аварій за участю пішоходів у порівнянні з Україною, але проблема залишається актуальною. Пішоходи часто потрапляють в аварії в міських зонах, особливо на нерегульованих переходах. У Польщі фіксується менша кількість ДТП з пішоходами у темний час доби завдяки кращому освітленню пішохідних переходів і дорожньої інфраструктури.

Статистичні дані за участю пішоходів у Польщі наведені на рис. 2 [2].

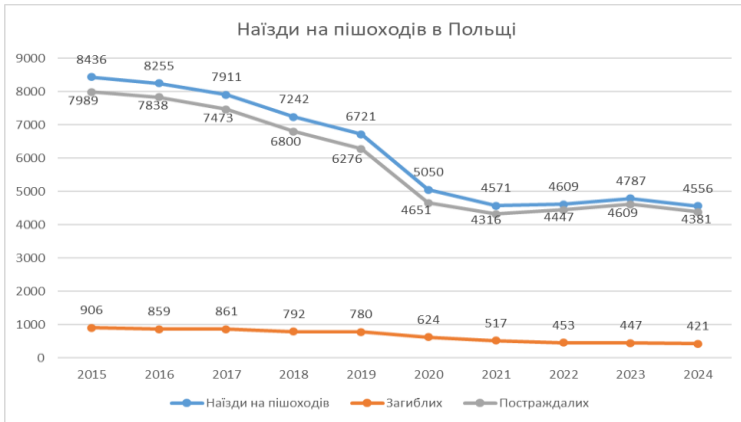

Рисунок 2 – Статистичні дані щодо наїздів на пішоходів на дорогах Польщі

Ці цифри вказують на загальну кількість ДТП за участю пішоходів і в результаті яких постраждали люди (загинули або отримали травми). 4556 аварій за 2024 рік є суттєвим показником, що вказує на значний рівень аварійності на дорогах. У контексті України, кількість ДТП за участю пішоходів зазвичай значно вища, що свідчить про слабкий контроль за дотриманням правил дорожнього руху та менший рівень обізнаності населення щодо безпеки на дорогах.

Аналіз статистики транспортних пригод показує: в Україні за останні 10 років кількість наїздів на пішоходів скоротилася з 8734 (2015 р.) до 6877 (2024 р.) – на 21%, в Польщі з 8436 (2015 р.) до 4556 (2024 р.) – на 46%. Кількість загиблих: Україна з 1449 (2015 р.) до 983 (2024 р.) – на 32%, Польща з 906 (2015 р.) до 421 (2024 р.) – на 54%. Травмованих на дорогах України: з 8067 (2015 р.) до 6357 (2024 р.) – на 21%, на дорогах Польщі: з 7989 (2015 р.) до 4381 (2024 р.) – на 45%. Ці показники вказують на значний ефект від провадження заходів, спрямованих на підвищення безпеки пішоходів у Польщі, в порівнянні з менш масштабними діями в Україні.

Аналіз проблеми аварійності та регулювання безпеки дорожнього руху зосереджує увагу на важливих аспектах, що впливають на рівень безпеки пішоходів у Польщі та Україні. Серед основних чинників виділяються стан дорожньої інфраструктури, поведінка учасників руху, правове регулювання та контроль, а також впровадження європейських стандартів у дорожню політику обох країн.

Україна, зіткнувшись із проблемами нерозвиненої інфраструктури та слабого контролю з боку правоохоронних органів, демонструє високий рівень аварійності за участю пішоходів. Водночас Польща, завдяки

активному впровадженню європейських стандартів, покращила ситуацію із безпекою на дорогах, але все ще стикається з проблемами на нерегульованих пішохідних переходах. Інфраструктурні зміни, такі як модернізація переходів і посилення автоматизованого контролю, є важливими кроками для обох країн у забезпеченні безпеки пішоходів.

Правові аспекти в обох країнах відіграють ключову роль у регулюванні дорожнього руху. У Польщі суворі штрафи та чіткий контроль з боку поліції сприяють дотриманню правил, тоді як в Україні є потреба в посиленні нагляду за виконанням законодавства і підвищенні ефективності покарань за порушення. Впровадження європейських стандартів в Україні ще на початковому етапі, але вже здійснюються спроби адаптації інфраструктури та законодавства до європейських норм.

Отже, для покращення безпеки дорожнього руху в обох країнах необхідно комплексно вирішувати проблеми, пов'язані з інфраструктурою, поведінкою учасників руху та правовим регулюванням. Польський досвід впровадження європейських стандартів може стати корисним для України в подальшій роботі над зниженням кількості ДТП за участю пішоходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Офіційний сайт патрульної поліції України: веб-сайт. - URL: <https://patrolpolice.gov.ua/statystyka/>

Офіційний сайт патрульної поліції Польщі: веб-сайт. - URL: <https://statystyka.policja.pl/st/ruch-drogowy/76562,Wypadki-drogowe-raporty-roczne.html>